СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

ЧАСТЬ I. Established 1893. TWO SECTIONS — SECTION I.

Рік LIV. Ч. 240. Ню Йорк і Джерзі Ситі, субота, 7. грудня 1946. No. 240. New York and Jersey City, Saturday, December 7, 1946. Vol. LIV.

[illegible] в Злучених Державах Америки. [illegible] Злучених Держав Америки.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237—4-0807
Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States of America. FIVE CENTS elsewhere.

ҐРІН ПРОБУЄ ПОСЕРЕДНИЧАТИ В СТРАЙКУ ШАХТЯРІВ

Після засуду майнерської юнії і її голови Джана Л. Луїса на грошеву кару за легковажання судового наказу, провідники головних робітничих організаціях виявляли солідарність в боротьбі проти судового „інджонкшен". Предсідник Конгресу Промислових Організацій, Филип Морей, заявив прилюдно, що він всіми силами підтримає апель Луїса і майнерської юнії, внесений до Окружного Апеляційного Суду проти присуду дистриктового федерального суду. Предсідник Американської Федерації Праці Вилйем Ґрін оприлюднив думку, щоб уряд звів разом власників копалень і майнерську юнію для переговорів над новим контрактом і покінченням страйку. Президент Труман хоче візвати в неділю ввечір по радіо страйкуючих вуглекопів, щоб вони вернулися до праці як найшвидше.

В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ПРЕДСТАВНИКИ УКК НА АВДІЄНЦІЇ В АМЕРИКАНСЬКОГО ДЕЛЕҐАТА ДО О. Д.

Дня 5-го грудня перед полуднем представники Українського Конгресового Комітету Америки, Степан Шумейко та Дмитро Галичин, відвідали в готелю Пенсильвенія в Ню Йорку американського делегата до Економічної та Соціяльної Ради О. Д. п. Ле Рой Стайнбауера та вручили йому копію меморіялу УКК до згаданої Ради в справі загального положення українського народу. В меморіялі, крім загальної характеристики відносин в Україні під советською окупацією, видвигається домагання міжнародного прослідження згаданих відносин, як теж створення міжнародного трибуналу людських прав, до якого могли б звертатися поневолені народи та який мав би право видавати в цій справі рішення та силу ці рішення переводити в життя. Підчас розмови американський делегат виявив повне розуміння та щирі симпатії до представленої йому справи, заначуючи, що Організація Обєднаних Держав є ще тільки в початковій стадії свого існування і тому теж в деяких справах вона ще не має виробленого та устійненого способу поступування. На тему справ порушених в меморіялі та заторкнених в розмові п. Ле Рой Стайнбауер обіцяв порозумітися з іншими членами американської делегації до Економічної та Соціяльної Ради і про вислід повідомити своєчасно Український Конгресовий Комітет.

„ТРОЙКА" — СОВЄТСЬКА ТЕРОРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ В ІТАЛІЇ

З Риму повідомляють, що італійська поліція має докази, що в Італії існує та діє з доручення советського уряду таємна комуністична терористична організація „Тройка", завданням якої є повнювати саботажі проти союзницьких окупаційних військ. Згідно зі заявою поліції, деякі члени цеї „Тройки" висадились на березі Італії між Барі та Манфредонія та мають до розпорядження понад 280,000 „добре озброєних екстремістичних елементів", які повинні виступити тоді, „як прийде момент діяння". При цьому додається, що члени „Тройки" вважають, що „момент діяння" вже дуже близький. Командантом „Тройки" є полковник советської армії Лебедев, що має бути теж одним з керівників тайної югославської поліції ОЗНА (советське НКВД) з осідком в Римі. „Тройка" є зорганізована з великої кількости ячейок, з яких 300 мало б бути в Медіоляні, 100 в Турині, 50 в Анконі та в інших містах. Кожна ячейка складається зі заприсяжених трьох членів, які зобовязуються виконати всяку „роботу", а на випадок арешту поповнити самогубство. Акція цеї терористичної советської організації мала б бути звернена не тільки проти союзницьких окупаційних військ, але теж італійців, наставлених проти комунізму та проти маршала Тіта.

УКРАЇНЦІ НА ВИЗНАЧНИХ ПОСАДАХ.

Від травня 1946 року завідателем хемічної лабораторії „Лакгід" корпорації в Бурбенк, Каліфорнія, є українець Йосиф Луцейко-Любецький, бувший Січовий Стрілець, а потім студент Української Господарської Академії в Подєбрадах. До Злучених Держав прибув в 1925 році, одержавши стипендію на студії. Скінчив факультет хемічної інжинерії в Вейн Юніверзіті в Дітройті. В 1943 році прибув до Лос Анджелес і тут дістав посаду в „Лакгід", що є відомою з вироби літаків у цілому світі. Фізиком-хеміком в Каліфорнія Юніверзіті є українець Михайло Каша.

БРЕШИ, ТА МІРУ ЗНАЙ!

УЩВісті написали про „масове зібрання" в Мадисон Сквер Ґарден в Ню Йорку, що то відбулось минулого понеділка „в 13-ту річницю встановлення дипломатичних звязків" Злучених Держав і Советського Союзу. У. Щ. Вісті написали у статті, що „було понад 20,000 американців". Ню Йорк Таймс з 3. грудня подав, що було „шість тисяч присутніх", а він відомий з цього, що такі речі зреферовує правдиво.

ЧИМ ГОДУЮТЬ УКРАЇНУ.

„Ізвестія" з 2-го жовтня подає з Киева „радісну" вістку, що в Україні вже не буде „голоду", іменно голоду на советську пропаганду. Тільки за час після визволення Киева там видано 100,000 примірників Сталінового „Короткого курсу історії ВКП(б)" в українській мові, а „в ближайшіе дні" пообіцяно видати „ещо" 600,000 примірників цього „труда

„ЯРОСЛАВ МУДРИЙ" В ТЕАТРІ

Кореспондент „Літературної Ґазети" повідомляє з Киева, що колектив Харківського драматичного театру ім. Т. Шевченка закінчив роботу над постановкою драматичної поеми Івана Кочерги „Ярослав Мудрий". Песа іде в постановці артиста М. Крушельницького а ролю Ярослава Мудрого грає артист І. Маріяненко. Музику до поеми написав К. Данькевич. Драматичну поему „Ярослав Мудрий" виставлятимуть теж в театрах ім. І. Франка в Киеві, ім. М. Заньковецької у Львові, Чернівецький і Запоріжський театри.

„ПРИКЛАД І ПИТАННЯ".

Під тим наголовком пише нюйорський „Нови Сьвят", що американські українці вспоминаються в Організації Обєднаних Держав за незалежністю України, заов американські литовці домагаються, щоб поселити 78,000 литовських военних скитальців в західній Німеччині й так вратувати їх перед московською неволею. Ствердивши це, часопис питає, коли американські поляки представлять уже раз у цілій ширині справу польських скитальців?

До цього додамо, що такі „пригадки" цеї газети мають тільки це на думці, щоб заставити американських поляків ще більше працювати для визволення Польщі й допомоги польським скитальцям.

В „СТАРОПОЛЬСЬКІМ" ЛЬВОВІ

Про такий Львів подає „найновіші" вісті польська пресова аґенція в Вашинґтоні. Каже, що більшість польського населення у Львові зістала вже вивезена. Молоді пішли до советського війська, дівчата до фабрик, а „в місті остали старі й каліки". Місто виглядає опущеним, вимерлим. „Цвинтар оборонців Львова" зруйнований, памятники розбиті. В такий самий спосіб зліквідовано цвинтар польських повстанців з 1863 року. З костелів правиться Служба Божа тільки раз на тиждень у катедрі. Новий костел на Личакові перемінено на „музей советських тенкістів", а перед костелом поставлено памятник в честь червоних вояків. Знищено памятник Собіского, теж і памятник Матери Божої, що був на Марійській площі.

800-ЛІТТЯ МОСКВИ.

В Москві іде велика підготовка до святкування 800-ліття існування міста, яке припадає на квітень 1947 р. Видають з цеї нагоди ювилейні альбуми, влаштовують спеціяльні виставки, появляються різні історичні праці, в тому шістьтомова „Історія Москви".

ЗБІРНИК ІСТОРИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ.

Советські джерела доносять, що вийшов збірник історичних документів п. н. „Україна перед національно-визвольною війною 1648-1654 рр. Зредаґували: М. Петровський і К. Гусливий.

ПОПЕРЧИЛИ ПЕРЕЦЬ.

В Советській Україні виходить сатирично - ґумористичний журнал „Перець", що пробував якнебудь перчити советське життя, аж доки і його самого не поперчили. Насамперед в московській „Правді" (з 24-го вересня) появилася критика на „Перець" і у висліді забрав в цій справі голос Центральний Комітет комуністичної партії в Україні і, очевидно, визнав надруковану в „Правді" критику за правильну. „Перець" поперчено за те, що він „не відкликався на актуальні прояви життя республики, друкував „вредні" під ідеолоґічним оглядом гумористичні оповідання, і карикавури, які оплюгавлювали „советську дейcтвітельность", а „советські люди" в показаннях „Перця" представлені в „іскаженном, уродливом виді". Крім того в журналі не було ґострої критики на воргів Советського Союзу. У висліді ЦК КП(б)У „звільнив" тов. Карпова з обовязків редактора журналу „Перець" та назначив нову редакційну колеґію з тов. Макіївчиком на чолі.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Побратими — в службі Кремлеві

З напастей комуністичної пропаганди, зверненої проти Злучених Держав, найбільше вражає американців це, що комуністи і комунізуючі закидають американському урядові, що він спекулює на людській нужді й робить з голоду політику.

Подібний закид подибуємо теж і в редакційній статті п. н. „Голод і Політика", поміщеній в ч. 23 нюйорського „Громадського Голосу", якого редактором є д-р Володимир Левицький. Стаття прикривається висловами Ля Ґвардії, який критикує американський уряд за його становище проти продовжування міжнародної допомоги в дотеперішній формі УНРРА і не годиться на пропонований Ля Ґвардією 400 міліоновий фонд, якого треба для дальшої допомоги знищеним війною краям. Ля Ґвардія відомий з цього, що часто заганяється і говорить нісенітниці. Таких нісенітниць наплів він багато в звязку з скитальчою проблемою в Европі, бажаючи віддати скитальців якнайскорше в руки Совєтів чи їх сателітів. Тому і не диво, що надходять голоси з Европи, які просто проклинають Ля Ґвардію. Уряд Злучених Держав не був і не є проти допомоги знищеним війною краям в Европі. Він хоче її тепер давати далі, але тим краям, що звернуться до нього за такою допомогою.

Таке становище не є ніякою політикою, а хто хоч трохи об'єктивний, той мусить признати, що це Совети, а ніхто інший мішають голод з політикою.

Хто ж розреклямовував свого часу так широко совєтську пшеницю, що то мала перша прийти з Совєтів до Марсилії в допомогу голодній Франції? Чи не Совети? І то не зважаючи на це, що перша допомога прийшла таки з Америки, а совєтська допомога була майже ніяка. А як було з допомогою УНРРА Югославії? Ця допомога була майже виключно чисто американська, але пропаганда Тіта представляла її як совєтську, з Москви, з Кремля. А як представляли довгий час американську допомогу в Україні? В склепах, в Україні, якщо взагалі було що на продаж, то все мало американську марку з Ленд-ліз, писали американські обсерватори, додаючи, що не зважаючи на це покупцям казали, що це з Москви, що це ніби допомога Кремля Україні. До цього слід би додати ще дорікання американцям, що американську допомогу розділюється на совєтських територіях між самих партійців, що вона служить для закріплення тоталітарних режімів, а з другого боку постійні совєтські цькування, що Злучені Держави вживають грошей і допомоги для своїх імперіялістичних цілей і т. п.

Чи в таких обставинах можна тепер дивуватись, що Злучені Держави, бажаючи далі допомагати знищеним війною краям, хочуть, щоб бодай за їх жито ще їх не бито, та щоб їхня допомога ішла на ратунок дійсно бідних і нещасних, а не тільки для найвірніших слуг кремльської диктатури і большевицького терору?

Редактор Гром. Голосу, ховаючись за плечі Ля Ґвардії, щоб вдарити американський уряд, знайшов собі у сталінськім таборі вірного колегу в особі Юрія Пірінського, секретара комуністичного т. зв. Конгресу Американських Слован. Цей Пірінський тепер розписується, як американські політики хочуть вживати голоду в Східній Европі на те, щоб осягнути ціли американських монополістів, щоб не дати голодним допомоги з політичних цілей і таким чином підкопувати „проти-фашистські режіми в слованських краях", чи навіть, якщоб це вдалось, поваллювати їх. Така є політика Вашингтону, каже Пірінський, покликуючись на Ля Ґвардію.

Левицький і Пірінський знають краще від Ля Ґвардії, що коли мова про когось, що вживав голоду для політики, то тим винним є тільки — одинокий Кремль. Міліони жертв, загинувших в Україні в 1932 і 1933 роках, від голоду, спричиненого Кремлем — Москвою з політичної пімсти і для здійснення політичних плянів, є, було й повинно завжди бути тим варварством, про яке не може ніколи ніяка гуманна людина забути, як не можна забути за звірства Гітлера. Та від Левицьких і компанії такого годі вимагати! Вони пишуть про „голод і політику" — в Вашингтоні, а не в Кремлі. В Кремлі для них самі порядні, миролюбні й гуманні люди, та не так в Вашингтоні, де спекулюють і політикують голодом, в тому і голодом в Україні.

Така є політична „мудрість", яку пропагують Левицькі й Пірінські, Громадські Голоси та большевицькі Слованські Конгреси. Американські українці не мають з цею їхньою „мудрістю" нічо спільного. Вони в цьому випадку не годяться з Ля Ґвардією, бо він заняв помилкове становище. Якщо це зробив Ля Ґвардія у добрій вірі, то він скорше чи пізніше добачить помилку. Ніколи не добачать її одначе ці, що є на службі Кремля, чи під його диктатом, явні чи закриті комуністи. Задивлені в Москву і Кремль Левицькі й Пірінські не виступають проти Кремля, а критикують Вашингтон, бо зайшли в сліпу большевицьку вулицю і, як виглядає, вже з неї не можуть чи не вміють вийти. Та коби тільки не втягали в цю вулицю ще й невинних людей, надсилаючи їм свої баламутні газети і меморандуми, чи стягаючи їх на віча чи на різні „слованські", зібрання, що не є слованськими, а тільки большевицькими.

УБИТО 44 УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ.

УПС доносить з Перемишля, що в перемиській дієцезії досі вбито 44 греко-католицьких священиків. Польська Армія Крайова складає вину за ті вбивства на незорганізовані польські банди і заперечує поголоски, будьто би цих вбивств допустилось польське підпілля. Вбивств доконано в жорстокий спосіб. Священика з Берчі топили в ведрі кімька разів, робили штучне віддихання і знов топили і так замучили на смерть. Між вбитими є такі священики: о. Петро Войтович, парох с. Негрибка-Пікуличі (повіт Перемишль), о. Гринишин, парох Дусівець, о. Трешневський, парох Тисової. В Малковичах замордовано дружину о. Дмитраша. Пароха с. Іскані, о. Гука, засудив польський суд у Перемишлі на 5 років вязниці. Взагалі є невідрадне положення українських греко-католицьких священиків, що внаслідок воєнних подій, чи з інших причин, опинились у Польщі.

СЕМИНАР ДЛЯ ПОЧАТКУЮЧИХ ПОЕТІВ.

При Союзі радянських письменників України в Києві відкрито семинар для початкуючих поетів, в якому навчається 25 молодих поетів з Одеської, Дніпропетровської, Ворошиловградської та Чернигівської областей, з міста Києва та з військових частин. Ціллю семинара є „подати початкуючим поетам основи марксистсько-ленінської естетики, підняти поетичне майстерство молоді, росказати про творчі методи російських і українських класиків, познайомити з роботою українських поетів". Заняттями в семинарі проводять: секретар СРП України І. Золотоверхий, проф. Д. Тамерченко, проф. А. Гозенпуд, письменники і літературні діячі В. Сосюра, М. Терещенко, Н. Ушаков, А. Білоус, Л. Новиченко, Ю. Кобилецький, Д. Косарик.